

den moordenaar, die bleek en verwilderd na de worsteling, door de carabinieri naar de gevangenis was gebracht. De weduwe van den vermoorde was als een Maria Magdalena recht van God en de menschen komen eischen; zij was in den rouw, met loshangend haar en haar kinderen, nu halve weezen, klemden zich aan haar kleed vast, de deurwaarder toonde aan de jury het wapen, waarmee de moord was begaan: 't was een gewoon zakmes, weinig grooter dan een pennemes waarmede men de Indische vijgen afschildt, en aan 't heft nog zwart van het bloed.

— Hebt ge hiermee Rosaria Testa gedood?

Aller oogen wendden zich naar de kooi, waar de beschuldigde zat, een lange magere oude man met aschkleurig gelaat en borstelige witte haren boven het rimpelig voorhoofd. Met gebogen rug hoorde hij zonder een woord te spreken de beschuldiging aan en volgde met de oogen den deurwaarder, die met het mes in de hand voorbij de jury ging. Alleen knipte hij met de oogen alsof het weinige licht dat door de neergelaten stores drong, hem nog te schel was. Op de vraag van den voorzitter ging hij met de muts in de hand rechteop staan en antwoordde:

— Ja Mijnheer met dat mes.

Er ging een gemompel door het publiek.

Het was een warme Julidag, en de gezworenen, overweldigd door de drukkende hitte en het plechtige gemurmel van de rechterlijke formules, bewaaiden zich met hun couranten. In de zaal waren weinig menschen, alleen een paar vrienden en bloedverwanten van den vermoorde, die uit nieuwsgierigheid waren gekomen. De weduwe keek verwilderd rond of hield haar gezicht achter den met zwart omzoomden zakdoek verborgen; zij maakte gedurig een werktuigelijke beweging met haar blanke handen, als om haar zware vlechten, die los waren gegaan, naar achteren te werpen, zij hief dan haar mollige armen omhoog met een beweging die haar schoonen boezem, dat sieraad van haar jonge weduwschap, beter deed uitkomen. Dan weer vestigde zij met begeerigen blik haar oogen, met brandende tranen gevuld, op die van den moordenaar.

Deze wist niets anders te antwoorden dan „Ja Mijnheer” op alle vragen van den voorzitter die hem het vuur na aan de schenen legden, terwijl hij onrustig en met den wantrouwenden blik van een dier keek naar de verontwaardigde bewegingen der gezworenen, die zich niet konden gewennen aan de onbewegelijkheid die de toga hun oplegde.

Toen begonnen beurtelings de getuigen voor te komen.

Eerst de vrienden van den doode, een goede kerel die geen vlieg kwaad zou hebben gedaan, hier begon de weduwe opnieuw te schreien; toen de bureu die hem als een dronkene hadden zien neervallen en stamelen: o God! —; daarna zij die hem hadden hooren roepen: vat den moordenaar, en eindelijk de dappere die den moordenaar bij de keel had gepakt in de plotselinge en hevige worsteling op leven en dood vóór dat de wacht verscheen.

— Recht, geef mij recht! — riep de weduwe die tusschen de menigte stond,